

Asia: VN/11098/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi lääkkeenmäärittämisestä annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 10 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko esitys kannatettava?

-

Perustelut ja lisähuomiot

Suomen Työterveyshoitajaliitto ry (STTHL) pitää esitystä tärkeänä ja ajankohtaisena, sillä etä- ja puhelinvastaanottojen käyttö on lisääntynyt merkittävästi ja muodostaa jo keskeisen osan terveydenhuollon palveluvalikoimaa. On perusteltua, että rajattu lääkkeenmäärittämisoikeus laajennetaan koskemaan myös näitä vastaanottotapoja.

Perustelut muutokselle

- **Palvelujen saavutettavuus ja sujuvuus:** Muutos helpottaa hoitoon pääsyä ja vähentää tarvetta turhille käynneille, erityisesti työikäisellä väestöllä. Tämä tukee hoitoketjujen joustavuutta ja edistää työkyvyn ylläpitämistä.
- **Terveystenhoitajien osaamisen hyödyntäminen:** Terveystenhoitajilla on rajatun lääkkeenmäärittämiskoulutuksen kautta hankittu vahva kliininen osaaminen ja kyky arvioida potilastilanteita myös etäkanavissa. On tarkoituksenmukaista, että tätä osaamista voidaan käyttää täysimääräisesti.
- **Resurssien tehokas käyttö:** Muutos tukee työnjakoa terveydenhuollossa ja vapauttaa lääkäreiden aikaa tilanteisiin, joissa heidän osaamistaan tarvitaan välttämättä. Tämä tukee koko järjestelmän kustannustehokkuutta.

Potilasturvallisuus

STTHL pitää tärkeänä, että potilasturvallisuuden varmistaminen säilyy muutoksen keskiössä:

- Rajatun lääkkeenmäärittämisen lääkearsenaali ja tautikuvaukset pysyvät tässä vaiheessa ennallaan.
- Mikäli lääkearsenaalin laajentamista tulevaisuudessa harkitaan, se voidaan toteuttaa vain, jos riittävä lisäkoulutus, selkeät ohjeistukset sekä tehokas valvonta ja seurantajärjestelmät ovat kunnossa.
- Toimintayksikön vastaavan lääkärin kirjallinen määräys säilyy ennakko vaatimuksena.
- Mahdollisuus lääkärin konsultaatioon on edelleen oltava aina käytettävissä.
- Etä- ja puhelinvastaanottojen erityispiirteet (potilaan tunnistaminen, tilanteen arviointi, seurannan järjestäminen) on huomioitava toimintaohjeissa.

Vaikutukset työterveyshuoltoon

Työterveyshuollossa terveydenhoitajat ovat keskeisiä toimijoita työikäisen väestön terveyden ja työkyvyn tukemisessa. Muutoksen myötä:

- Työterveyshoitajat voivat joustavammin palvella työpaikkoja ja asiakkaita esimerkiksi reseptin uusimisissa ja pitkäaikaissairauksien seurannoissa.
- Asiakkaat saavat tarvitsemansa hoidon ja lääkemääräykset oikea-aikaisesti ilman viivettä.
- Työnantajat hyötyvät sujuvammasta työterveyshuollosta, mikä edistää työssä pysymistä ja vähentää sairauspoissaoloja.

Yhteenveto

STTHL kannattaa ehdotettua muutosta, joka poistaa rajoitukset rajatun lääkkeenmäärittämisen toteuttamiselta etä- ja puhelinvastaanotoilla. Muutos tukee palvelujen saavutettavuutta, hyödyntää paremmin terveydenhoitajien osaamista ja vahvistaa työterveyshuollon vaikuttavuutta. Samalla korostamme, että lääkearsenaalin mahdollinen laajentaminen voi olla perusteltua tulevaisuudessa, mutta vain riittävän lisäkoulutuksen, valvonnan ja selkeiden ohjeistusten turvin.

Becker Eve
Suomen Työterveyshoitajaliitto ry